

УДК 811.

Катиш Т. В.¹, Сташук Д. А.²

¹ канд. філол. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. ФКНТ-228 ЗНТУ

НАЦІОНАЛЬНО-МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛІВ-ЗВЕРТАНЬ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ НАРОДІВ

Уміння володіти звертанням на міжнародному рівні є вкрай важливим, оскільки перші слова в процесі комунікації починаються із форми звертань, які можуть визначити хід подальшої розмови. Саме тому знання національного мовленнєвого етикету, вміння користуватися ним у комунікативних актах є ознакою як мовної, так і загальної культури людини. У цьому й полягає актуальність репрезентованої теми.

Метою нашої роботи є характеристика відмінностей вживання слів-звертань у формальному та частково неформальному мовленні європейських народів на прикладі Італії, Польщі, Румунії та Хорватії. У сучасному мовознавстві слова-звертання вивчали такі вчені: С. Богдан, Л. Сахарчук, М. Стельмахович, Н. Формановська, Є. Чак та інші.

У Хорватії до людей звертаються відповідно до їх кваліфікації або посади. Такими словами є бакалавр («*prvostupnik*»), магістр («*magistar struke*»), доктор наук або доктор мистецтв («*dr. sc.*» або «*dr. art.*»), доктор медицини («*doktor medicine*»). Якщо ви не впевнені в званнях чи посадах, які обіймають ваші співрозмовники, то тоді використовують звертання «пан» («*Gospodja*») і «пані» («*Gospodična*»).

Італійці також дотримуються деякої формальності при звертаннях. Дуже поширеним є використання професійних титулів. Звертання «доктор» («*Dottore*», «*Dottoressa*») є загальним для всіх людей з вищою освітою. Конкретні назви використовуються також і для адвокатів («*Avvocato*»), інженерів («*Ingegnere*») та архітекторів («*Architetto*»). У всіх інших випадках вживають слова: «пан» («*signor*»), «пані» («*signora*»).

Цікавим фактом є те, що в Румунії під час звертання після слів «пан/пані» («*domnule/doamna/domnisoara*») прийнято вживати не тільки прізвище, а й назву посади (наприклад: «пане лікарю», «пані професор», «пане директоре»). Навіть студенти, звертаючись до викладача, частіше вживають його професійний титул, такий як «професор», а не «пан Попеску».

У Польщі прийнято звертатися до чоловіків «пан» («*Pan*»), а до жінок – «пані» («*Pani*»). Як і в Україні, закінчення прізвища змінюється залежно від статі, тому, наприклад, дружину пана Брушинські (*Bruszyński*) називають пані Брушинська (*Bruszyńska*).

Таким чином, слова-звертання різних народів Європи мають певні специфічні ознаки, притаманні їхньому мовленнєвому етикету.